

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tóka Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe ügyintéző neve) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a Fehér és Társai Ügyvédi Iroda (**ügyvédi iroda címe**; ügyintéző neve) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 18-án kelt 26.G.40.558/2014/32. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (Százezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a perben nem álló T. L. és T. L. A. (a továbbiakban: adósok) részére a 2008. március 5. napján megkötött Hitelszerződés alapján 280.000 eurónak megfelelő hitelt nyújtott.

A hitel visszafizetésének biztosítékát képezte az adósok tulajdonában álló ... hrsz.-on nyilvántartott ingatlanra (továbbiakban: perbeli ingatlan) felperes javára 364.000 euró erejéig bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog.

A Hitelszerződés IV. pontjában az adósok, mint zálogkötelezettek vállalták, hogy az ingatlanra tűzkárra is kiterjedő vagyonbiztosítási szerződést kötnek az ingatlanon található, illetve a jövőben keletkező építményekre, amelynek kedvezményezettjeként a zálogjogosult felperest jelölik meg és a jelzálogjog fennállásának időtartama alatt ezt a vagyonbiztosítási szerződést a zálogjogosult kedvezményezettségével folyamatosan fenntartják. Vállalták, hogy a biztosítási díjakat pontosan a biztosítótársaságnál, vagy felszólításra a hitelezőnek megfizetik, vagy megtérítik, abban az esetben, ha a hitelező a biztosítási díjakat megelőlegezve kifizette. Rögzítették a felek, hogy erre a hitelező jogosult, de nem köteles.

Az adósok az alperessel a perbeli ingatlanra vagyonbiztosítási szerződést kötöttek 2008. március 18-i kockázatviselési kezdettel. A biztosítási szerződésben a biztosítási összeget épületre, építményre 90.000.000 forintban, melléképületre 45.000.000 forintban, általános háztartási ingóságokra 10.000.000 forintban határozták meg.

A Szerződési Feltételek E) fejezetében kikötötték, hogy folytatólagos díjak esetén a biztosítási díj esedékességétől számított 60 nap elteltével a biztosítási szerződés megszűnik, ha addig a hátralékos díjat nem fizették meg és halasztást nem kapott a biztosított, vagy a biztosító a díjkövetelést bírósági úton nem érvényesítette.

Az alperes a 2008. március 17. napján kiállított Fedezetigazolás és Nyilatkozat Kedvezményezett jog megjelölésére című dokumentumban foglalt nyilatkozatával igazolta, hogy az adósok a perbeli ingatlanra vagyonbiztosítással rendelkeznek és a hitelező kedvezményezetti jogát a hozzájárulásuknak megfelelően bejegyezte. Az okirat aláírásával az adósok hozzájárultak, az alperes

pedig vállalta, hogy - a mindenkor fennálló tőke- és kamattartozás, de legfeljebb a vagyonbiztosítási szerződésben a hitel fedezetéül megjelölt és a biztosított vagyontárgyakra külön-külön meghatározott biztosítási összeg erejéig - az e vagyontárgyra kifizetendő 300.000 forint és azt meghaladó összegű biztosítási kártérítést a hitelező részére utalja át, feltéve, hogy annak kifizetése mások jogszabályban meghatározott jogait és törvényes érdekeit nem sérti. Az alperes tájékoztatta a vele szerződő adósokat, hogy a biztosítás fedezeti céljából következően a biztosítási díj fizetésének elmulasztásáról az esedékességtől számított 60 napon belül, a biztosítási szerződés megszűnéséről a megszűnést követő 8 napon belül írásban értesíti a kedvezményezett hitelezőt. Az adósok hozzájárultak ahhoz, hogy a hitelre, valamint a biztosításra vonatkozó adatok teljes körét a hitelező a biztosítónak, illetve a biztosító a hitelezőnek kiszolgáltassa.

Az adósok a hitelszerződésből eredő törlesztési kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért a felperes 2010. május 20. napján azonnali hatállyal felmondta a hitelszerződést és az adósokkal szemben végrehajtást kezdeményezett.

A vagyonbiztosítási szerződés 2011. augusztus 31-én megszűnt a szerződésben kikötött, a biztosítási kötvény értelmében negyedévente fizetendő 54.356 forint biztosítási díj fizetésének elmulasztása miatt.

A perbeli ingatlanon 2012. augusztus 31-én tüzeset volt, amellyel kapcsolatban nem indult tűzvizsgálati eljárás, tűzvizsgálati jelentés nem történt.

A felperes keresetében kártérítés címén az alperes kötelezését kérte 40.855.887 forint és ezen összeg után 2012. augusztus 31. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301. §-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére a Ptk. 318. § (1) bekezdése és 339. §-a alapján.

Hivatkozása szerint kedvezményezettje az alperes és T. L., valamint T. L. A. között a perbeli ingatlanra vonatkozóan létrejött biztosítási szerződésnek, ezért a biztosítási szerződés a javára, mint harmadik személy javára szóló szerződés.

Állította, hogy az igazságügyi kárszakértő megállapítása szerint a tüzesettel 40.855.887 forint kára keletkezett, mert nem részesedhetett a biztosítási esemény bekövetkezésére figyelemmel járó biztosítási kártérítésben. Az alperes a biztosítási szerződés keretében vállalt tájékoztatási kötelezettségét megsértette azzal, hogy nem értesítette őt, mint jogosított harmadik személyt, sem a biztosítási díj fizetésének elmulasztásáról, sem a szerződés megszűnéséről. Ez a jogellenes és az alperesnek felróható magatartás indította meg az okfolyamatot, amely a felperest ért károsodáshoz vezetett. Amennyiben az alperes eleget tesz tájékoztatási kötelezettségének, a felperesnek lehetősége lett volna a szerződés biztosítási díj nem fizetése miatti megszűnését elkerülni, a felperes jogosult lett volna az adósok helyett a biztosítási díjat megfizetni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Védekezése szerint a felperessel szemben semmilyen szerződéses és szerződésen kívüli kötelezettsége sem volt, amelyet megszegett. Hangsúlyozta, hogy szerződéses jogviszonyban felperessel nem, kizárólag a biztosítottakkal állt, a biztosítási szerződésben azt kötötték ki, hogy a biztosítási eseményre fizetendő szolgáltatás kifizetésének címzettje a felperes. A kedvezményezett jelöléssel csupán kötelmi jogosultsága keletkezett a felperesnek arra, hogy a biztosítási szerződés alapján egyébként a biztosítottak részére teljesítendő szolgáltatást a javára szóló kikötés folytán részére fizesse ki a biztosító. A kifizetés-címzett jogosultságon kívül a szerződésből származó jogai nincsenek, kötelezettségek nem terhelik.

A díj nem fizetéséről és a szerződés megszűnéséről való tájékoztatás nem a szerződő felek felperes javára szóló, felperest jogosító kifejezett kikötése, hanem pusztán az alperes tájékoztatása volt a

szerződők felé. A tájékoztatás köztudomásúan nem azt a célt szolgálja, hogy a hitelezők fizessék be az adósok helyett a biztosítási jogviszony szerinti biztosítási díjakat, hanem a hitelezők tudjanak arról, hogy adásaik a hitelösszeg fedezetét képező vagyont biztosítási szerződés szerinti díjfizetési kötelezettségeiket elmulasztották, így a biztosítási szerződés megszűnt.

Kiemelte, hogy nemcsak azért tagadta meg a biztosítási szolgáltatás teljesítését, mert a szerződők a biztosítási díj fizetésre vonatkozó kötelezettségüket elmulasztották teljesíteni, és ezért az alperes nem állt vagyont biztosítási kockázatban, hanem azért, mert a szerződő biztosítottak a Ptk. 544. §-a és a biztosítási feltételek M) fejezete alapján fennálló felvilágosításadási kötelezettségüket is elmulasztották, így lényeges körülmények kideríthetetlené váltak. A biztosítottak az őket megillető jogokkal és kötelezettségekkel nem éltek, a kárt a biztosítási szerződés M) fejezetében meghatározott időtartamon belül nem jelentették be az alpereshez, a kárbejelentéshez szükséges adatokat, dokumentumokat nem szolgáltatották, felvilágosítást nem adtak. A tűzkár oka és időpontja az alperes számára nem volt vizsgálható, így bizonytalan. A biztosítási feltételek C) fejezete szerint a biztosítási esemény bekövetkezése is bizonytalan, a tűzzel összefüggésben álló kár mértéke bizonyíthatatlan. Nem állapítható meg, hogy az ingatlan kárai mikor következtek be, azok mely része tulajdonítható a kárenyhítési és állagmegóvási kötelezettség megszegéséből eredő időjárási és egyéb környezeti hatásoknak, valamint a nyitva hagyott ingatlanok idegenek általi kifosztásának. A felperes által csatolt szakvélemény is megállapítja, hogy a biztosítottak nem tettek eleget a kárenyhítési állagmegóvási kötelezettségüknek.

Tekintettel arra, hogy a kár jelenleg is bizonytalan időpontját, 2012. augusztus 31. napját követő egy éven belül a jogalap és összecszerűség megítéléséhez szükséges dokumentumok nem kerültek megküldésre az alpereshez, elévülési kifogást terjesztett elő azzal, hogy sem az elévülés megszakadását, sem a nyugvását a felperes nem bizonyította.

Hivatkozása szerint az alperesi magatartás és a felperes állított kára közötti ok-okozati összefüggést sem bizonyította a felperes. Álláspontja szerint a felperest semmilyen kár nem érte, a hitelviszonyon alapuló követelése végrehajtási eljárások során a vele hitelviszonyban álló **T. L.**-val és **T. L. A.**-val szemben érvényesíthető. A perbeli ingatlan még jelenlegi károsított állapotában is elegendő fedezetül szolgál a felperes követelésének, ahogy azt a felperes által csatolt értékbecslés megállapította.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. június 18-án kelt 26.G.40.558/2014/32. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest az alperesnek 152.400 forint perköltség megfizetésére. Az ítélet indoklásában ismertette az elsőfokú bíróság a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdésében és a 339. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat, egyúttal rögzítette, hogy a felperes keresete alapján azt vizsgálta, hogy az alperes okozott-e a felperesnek szerződésszegéssel vagy szerződésen kívül kárt. Megállapította, hogy **T. L.** és **T. L. A.** az alperessel a perbeli ingatlanra a Ptk. 536. § (1) bekezdése és 548. §-ában szabályozott vagyont biztosítási szerződést kötöttek, amelynek kedvezményezettje a felperes volt. A biztosítási szerződés az alperes, valamint **T. L.** és **T. L. A.** között a felperes érdekében és nem a felperes javára jött létre. A kedvezményezetti megjelölésre figyelemmel az alperes a szolgáltatást a felperes kezéhez lett volna köteles teljesíteni, a felperesnek a szolgáltatás követelésére a szerződés alapján nem volt joga. A szerződésben a felperes közvetlen jogosultságára vonatkozó kikötés nem szerepelt a Ptk. 233. § (1) bekezdése alapján. Sem a biztosítási szerződésben, sem az annak részévé vált Szerződési Feltételekben nem volt meghatározva az alperes tájékoztatási kötelezettsége a felperes felé. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a Fedezetigazolás és Nyilatkozat Kedvezményezetti jog megjelölésére című dokumentumban szereplő tájékoztatás nem tekinthető a felperes felé történő kötelezettségvállalásnak.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes közvetlen, illetve közvetett okozati összefüggés fennállását sem bizonyította az általa állított jogellenes magatartás, a tájékoztatás elmaradása és a kár között. Amennyiben az esedékességtől számított 60 napon belül az alperes tájékoztatta volna a

felperest, akkor is megszűnt volna a biztosítási jogviszony a szerződési feltételek alapján. A szerződési feltételek M) fejezetében leírt kárbejelentési kötelezettség megsértése esetében a biztosító mentesül a kár kifizetése alól, a L) fejezetben leírt változásbejelentési, közlési, kár megelőzési és kárenyhítési kötelezettségekre is figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság az elévülési kifogást érdemben nem vizsgálta, mivel a keresetet jogalap bizonyítottságnak hiányában utasította el.

A Pp. 78. §-a alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján 152.400 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes marasztalását kérte a keresetének megfelelően.

Előadta, hogy a tüzeset bekövetkezésének napján azért érte a megjelölt összegű vagyoni kár, mert az alperes biztosítási szerződésből eredő tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása miatt nem részesedhetett a biztosítási esemény bekövetkezésére figyelemmel járó biztosítási kártérítésben.

Az alperes felróható szerződésszegő magatartása, a biztosítási díj nem fizetésére vonatkozó, a felperes mint jogosított harmadik személy irányába fennálló tájékoztatási kötelezettség elmulasztása indította meg azt az okfolyamatot, amely végül a felperest ért károsodás bekövetkezéséhez vezetett. Az alperes mulasztása folytán eleve nem kerülhetett a felperes abba a helyzetbe, hogy a szükséges lépéseket tegye. A jóhiszeműség és tisztesség elve, a kölcsönös együttműködés elve alapján elvárható, hogy a díjfizetési határidő elmulasztásáról az alperes rövid időn belül értesítse a felperest, hogy ezáltal abba a helyzetbe kerülhessen, hogy fenntartsa a szerződést. A bank mint a biztosítandó vagyontárgy megóvásában érdekelt, akár maga is köthetett volna biztosítási szerződést az ingatlanra, ahol a biztosítási díjat az adós számlájának terhére maga egyenlíti ki.

Érvelése szerint a biztosítási szerződés, a felperes javára, mint harmadik személy javára szóló szerződés, amelynek kedvezményezettjeként kizárólag a felperes jogosult rendelkezni az abban kikötött joggal. A Fedezetigazoláson szereplő tájékoztatás az alperes kötelezettségvállalása a felperes felé, a biztosítási szerződés kiegészítéseként szolgál. Nem szükséges ugyanis egy adott szerződéses jogviszonyra vonatkozó valamennyi kötelezettségvállalásnak ugyanabban az okiratban szerepelnie.

Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdése szerint a nyilatkozó feltehető akaratának tartalmát a bírói gyakorlat az adott jognyilatkozattal kielégíteni kívánt gazdaságilag is ésszerű érdek szem előtt tartásával határozza meg. Az alperes maga rögzíti a biztosítás fedezeti céljának kiemelésével az értesítés okát. A hitelezési gyakorlatban megkívánt fedezeti vagyontárgybiztosítás és a kapcsoló kedvezményezetti pozíció jelentősége, hogy a biztosíték megsemmisülése esetén a biztosítási összeg jelenti a fedezetet. Amennyiben a biztosítási szerződés megszűnik, a bank fedezet nélkül marad önkéntes teljesítés hiányában. Ennek elkerülése érdekében a hitelszerződésben szereplő felhatalmazása alapján megfizetheti a biztosítási díjat a biztosított helyett a biztosító számlájának terhére, vagy mint a vagyontárgy megóvásában érdekelt akár maga is köthet biztosítási szerződést az ingatlanra, ahol a biztosítási díjat az adós számlájának a terhére egyenlíti ki.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen foglalt állást a perben releváns valamennyi jogkérdésben, a rendelkezésére álló bizonyítékok és bizonyított tények helyes értékelésével.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a jogvita eldöntése szempontjából jelentős jogi érveléseket elbírált és helyes jogi álláspontot elfoglalva hozta meg döntését. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésének indokait kizárólag a fellebbezésben előadottakra

tekintettel egészíti ki az alábbiakkal:

A Ptk. 318. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján a Ptk. 339. § (1) bekezdéséből következő általános feltételek szerint a szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének feltételei - a szerződésszegés, mint károkozó magatartás, a kár és a közöttük fennálló ok-okozati összefüggés - konjunktívak, bármelyikük hiánya a kereset elutasításához vezet. Az elsőfokú bíróság a perben feltárt adatok értékelésével megalapozottan állapította meg, hogy az alperes kárfelelősségét károkozó magatartásának hiánya és az okozati összefüggés hiánya is kizárja.

Az alperes kártérítési felelősségét megalapozó károkozó magatartását a felperes a javára, mint kedvezményezett javára megkötött, a Ptk. 536. § szerinti biztosítási szerződésben vállalt, a biztosítási díjfizetés elmulasztására vonatkozó tájékoztatás, figyelmeztetés elmulasztásában jelölte meg.

Ezzel szemben az alperes tagadta, hogy a biztosítási szerződés a felperes, mint harmadik személy javára jött volna létre, és tagadta a felperes tájékoztatására, figyelmeztetésére vonatkozó szerződéses mellékkötelezettség keletkezését is.

A Ptk. 207. § (1) bekezdésének a perben vitatott tartalmú biztosítási szerződés létrejöttének és a Fedezetigazolás és Nyilatkozat Kedvezményezetti jog megjelölésére című dokumentumban foglalt alperesi nyilatkozat időpontjában hatályos rendelkezése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A szerződési nyilatkozat értelmezésénél tehát a törvény három szempontnak tulajdonít jelentőséget: a szavak általánosan elfogadott jelentésének, az eset összes körülményének és a nyilatkozó feltehető akaratának.

Ennek alapján az elsőfokú bíróság az ítéletében helytállón vonta vizsgálata körébe a biztosítási szerződés és az egyoldalú alperesi nyilatkozat konkrét tartalma mellett a hitelszerződésben foglaltakat, és helytállón vizsgálta az eset összes körülményeit.

A felperes a biztosítási szerződésben kedvezményezettként került megjelölésre, azonban a szolgáltatás alperestől való követelésére a kedvezményezett közvetlenül nem vált jogosulttá, hiszen a felperes fellebbezésben előadott hivatkozásával szemben a felek a szerződésben a Ptk. 233. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint ezt nem kötötték ki. Erre tekintettel a kedvezményezett közvetlen jogosultságára vonatkozó kifejezett kikötés hiányában a biztosítási szerződés nem harmadik személy javára szóló, hanem csupán harmadik személy érdekében kötött szerződésnek minősül, ekként az felperes és az alperes egymás közti viszonyában a kedvezményezett megjelölésének csak annyiban van jelentősége, hogy az alperes a szolgáltatást a kedvezményezett kezéhez köteles teljesíteni.

Az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést arra, hogy a perbeli biztosítási szerződés és az alperes vizsgált Fedezetigazolás és Nyilatkozat Kedvezményezetti jog megjelölésére című dokumentumban foglalt egyoldalú nyilatkozata a felperes felé tájékoztatási, figyelmeztetési kötelezettséget nem rótt az alperesre. Az alperesi nyilatkozat nem tekinthető a felpereshez címzett, egyoldalú kötelezettségvállalásnak sem.

A díj nem fizetéséről és a szerződés megszűnéséről való tájékoztatás nem a szerződő felek felperes javára szóló, felperest jogosító kifejezett kikötése, hanem pusztán az alperes tájékoztatása volt a szerződő adósok felé.

Az alperesi szerződésszegés, mint károkozó magatartás hiányában a szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének további feltételeit vizsgálni szükségtelen, azonban az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai szerint a felperes az állított károkozó magatartás és a hivatkozott kár közötti oksági kapcsolatot sem tudta bizonyítani.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint meghatározott, a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban álló ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2015. november 18.

Dr. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pusztai Anita s.k.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő